

Türkbilig

TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI

2015/29

Ankara <Bahar> 2015

Türk Bilig

TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI

ISSN : 1302-6011

Kuruluş Tarihi: 2000

Kurucusu / Founder

Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Doç. Dr. Bülent GÜL

YAYIN DANIŞMA KURULU / PUBLICATION BOARD OF OVERSEERS

Prof. Dr. Sema BARUTCU ÖZÖNDER [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Ts. BATTULGA [MOĞOLİSTAN] • Prof. Dr. Chetin CUMAGULOV [KIRGIZİSTAN] • Prof. Dr. Tamurtoğso DOMIİ [MOĞOLİSTAN] • Prof. Dr. Nikolay İvanoviç EGOROV [ÇUVAŞİSTAN-RUSYA] • Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN [TÜRKİYE] • Doç. Dr. G. Gonca GÖKALP ALPASLAN [TÜRKİYE] • Doç. Dr. Bülent GÜL [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Şakir İBRAYEV [KAZAKİSTAN] • Prof. Dr. Yuriy Nikolayeviç İSAYEV [ÇUVAŞİSTAN-RUSYA] • Prof. Dr. G. JORİGT [Ç MOĞOLİSTAN-ÇİN] • Prof. Dr. Marek STACHOWSKI [POLONYA] • Prof. Dr. Dursun YILDIRIM [TÜRKİYE]

YAYIN HAKEM KURULU / BOARD OF REFEREES

Prof. Dr. Mehmet AÇA • Doç. Dr. Ferruh AĞCA • Doç. Dr. Nuray ALAGÖZLÜ • Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH • Doç. Dr. Eyüp BACANLI • Prof. Dr. F. Sema BARUTCU-ÖZÖNDER • Doç. Dr. Bülent BAYRAM • Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU • Prof. Dr. Nurettin DEMİR • Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan DURMUŞ • Yrd. Doç. Dr. Mutlu ER • Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN • Prof. Dr. Bilge ERCİLASUN • Doç. Dr. Ruhi ERSOY • Yrd. Doç. Dr. Genç Osman GEÇER • Doç. Dr. G. Gonca GÖKALP ALPASLAN • Yrd. Doç. Dr. Faruk GÖKÇE • Prof. Dr. İsmail GÖRKEM • Doç. Dr. Bülent GÜL • Yrd. Doç. Dr. Sinan GÜZEL • Prof. Dr. Şakir İBRAYEV • Yrd. Doç. Dr. Filiz KILIÇ • Prof. Dr. Ayşe KIRAN • Yrd. Doç. Dr. Abdullah KÖK • Prof. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR • Yrd. Doç. Dr. Murat KÜÇÜK • Doç. Dr. Cafer MUM • Yrd. Doç. Dr. Serdar ODACI • Prof. Dr. Fatma ÖZKAN • Prof. Dr. İsa ÖZKAN • Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN • Doç. Dr. Özge ÖZTEKİN • Prof. Dr. Musa Yaşar SAĞLAM • Doç. Dr. Fatih SAKALLI • Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL • Doç. Dr. Mete TAŞLIOVA • Prof. Dr. İsenbike TOĞAN • Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN • Prof. Dr. Alemdar YALÇIN • Doç. Dr. Paşa YAVUZARSLAN • Prof. Dr. Dursun YILDIRIM • Prof. Dr. Emine YILMAZ

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Baş Editör / General Editor

Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

Editör / Editor

Doç. Dr. Bülent GÜL

İngilizce Editörü

Doç. Dr. Nuray ALAGÖZLÜ

Yayın Kurulu Üyeleri / Members of Editorial Board

Doç. Dr. Ferruh AĞCA [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi] • Doç. Dr. Nuray ALAGÖZLÜ [Hacettepe Üniversitesi] • Doç. Dr. Bülent BAYRAM [Kırklareli Üniversitesi] • Doç. Dr. Mehmet ÇERİBAŞ [Neveşir Üniversitesi] • Doç. Dr. Mete TAŞLIOVA [Yıldırım Beyazıt Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Abdulkadir ATICI [Kırklareli Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan DURMUŞ [Trakya Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Gençosman GEÇER [Niğde Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Sinan GÜZEL [Katip Çelebi Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Ali İLGIN [İstanbul Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Serdar ODACI [Hacettepe Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Kadriye TÜRKAN [Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Haydar YALÇIN [Katip Çelebi Üniversitesi] • Dr. Serdar ERKAN [Hacettepe Üniversitesi] • Dr. İsa SARI [Hitit Üniversitesi] • Araş. Gör. Mikail CENGİZ [Hacettepe Üniversitesi] • Esra BİLGE [Gazi Üniversitesi]

Kapak Tasarım: Mehmet FIDANCI

İç Tasarım: Bülent GÜL

Web Tasarım: İsa SARI

*

Yayının Türü

Türk Bilig, hakemli, uluslar arası, süreli (altı aylık) yayındır.

Türk Bilig, Uluslar Arası Türkoloji Dergisidir.

**

Taranan İndeksler / İndekses

Türk Bilig, MLA (Modern Language Association) International Bibliography, EBSCO PUBLISHING, European Reference Index for the Humanities (ERIH), Ulrich's Periodicals Directory, SCOPUS ve ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı (SBVT) tarafından taranmaktadır.

***

Türk Bilig'de yayımlanan makaleler yayıncının yazılı izni olmadan tamamı veya bir kısmını herhangi bir yolla çoğaltılamaz. Yazıların fikri sorumluluğu ve imla terzini yazarlarına aittir. Başka kaynaklardan alınmış tablo, resim ve benzeri şeylerin yazılarda kullanım sorumluluğu yazara aittir.

İLETİŞİM ADRESİ / INFORMATION ADDRESS

D o ç . D r . B ü l e n t G Ü L

Hacettepe Üniversitesi

Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü 06800 Beytepe/Ankara TÜRKİYE

web sayfası: <http://www.turkbilig.com>

e-posta: turkbilig@hacettepe.edu.tr / turkbilig@turkbilig.com

Türk Bilig, 2015/29, Etkileşim Basınıvında (Sor.Müd. Yusuf AVAN; Kazım Karabekir Cad. 85/54-55 Altındağ/ANKARA, Tel: 3843136) basılmıştır.

Ankara <Bahar>2015

Türkbilig'ten Merhaba,

Türkbilig dergisi bu sayısında da, geniş anlamda Türklük bilgisi (Türkoloji)'nin bir çok alanına ışık tutan inceleme ve araştırma yazıları ile karşınıza gelmiştir.

Dergide yer alan bilimsel yazıların Türkoloji öğrencileri yanı sıra konu uzmanlarının da ilgi odağı olacağı konusunda şüphemiz yoktur. Her biri, geniş anlamda Türkolojinin bir sorununu ele alıp incelemektedir. Yazıların sahiplerine de, dergimize yaptıkları katkıdan dolayı ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Gelecek sayıda buluşmak üzere hoşça kalınız.

Dursun YILDIRIM
Editör

Türkbilgî Yayın İlkeleri

- ***Türkbilgî***, yılda iki kez yayınlanır.
  - ***Türkbilgî***, hakemli bir yayındır. ***Türkbilgî***'de yayınlanmak üzere gönderilen özgün makaleler, YAZI KURULU tarafından incelendikten sonra konunun uzmanı üç hakem tarafından değerlendirilir ve üç hakemin en az ikisinden olumlu rapor gelmesi halinde yayınlanır.
  - ***Türkbilgî***'e gönderilen yazılar daha önce hiçbir yerde yayınlanmamış olmalıdır. Derginin yayın dili Türkçe'dir. Yayın ilkelerine uygun olmak koşuluyla yabancı bilim adamlarının yazıları, İngilizce, Almanca, Fransızca veya Rusça yazılmış olabilir. Ancak Türkçe-İngilizce başlık, özet ve anahtar sözcükler yazıya eklenmelidir. Yabancı dilde yazılmış yazılara derginin hacmine göre % 30 civarında yer verilir.
  - Yazılar, basılı üç kopya halinde ve disketiyle birlikte gönderilmelidir. Özel çeviri yazım işaretlerinin kullanıldığı yazılarda fontlar da (PC uyumlu) diskete yüklenmelidir.
  - Makalenin yazarı, adını, soyadını, görev yaptığı kurumu ve akademik unvanını tam ve açık olarak belirtmeli, kendisiyle doğrudan iletişim kurulabilecek açık adres, telefon numarası ve elektronik posta adresini vermelidir.
  - Yazıların başında kısa birer Türkçe ve İngilizce özet (en çok 100 sözcük) ile Türkçe ve İngilizce anahtar sözcükler (en çok 10 sözcük) bulunmalıdır (İtalik olarak ve Times 9 punto ile yazılmalıdır).
  - Yazılar, Apple Mac Word 5.1 veya MS Word Windows 95 ve üstü programla, Times 10 puntoyla ve 1,5 satır aralığıyla yazılmalıdır. Paragraf başlarında tab tuşu, paragraf aralarında enter tuşu kullanılmamalıdır.
  - Metin içinde göndermeler ad ve tarih ve/veya sayfa olarak parantez içinde belirtilmelidir. Örnek: (Tanpınar 1985) veya (Tanpınar 1985: 316). Üç satırdan az alıntılar satır arasında ve tırnak içinde, üç satırdan uzun alıntılar ise satırın sağından ve solundan birer santimetre içeride, blok halinde, 9 puntoyla, tek satır aralığıyla verilmelidir.
  - Dipnotlar sayfa altında, numaralandırılarak verilmeli ve sadece açıklamalar için kullanılmalıdır.
  - Makalenin sonunda yer alacak kaynakçada kitaplar (***koyu ve italik***) ve makaleler (dergi adı ***koyu***, cilt Romen rakamıyla, sayı, üst üste iki nokta, sayfa numaraları) alfabetik sırayla ve şu düzenle verilmelidir:

ELÇİN, Şükri, (1998), "Yeşil Abdal'ın Bir Şiiri", ***Folkloristik: Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı***, (Ed. M. Özarslan-Ö.Çobanoğlu), Ankara: Feryal Matbaacılık, 216-231.

STOELTJE, J. Beverly, (1983), "Festival in America", ***Handbook of American Folklore***, (ed R. M. Dorson.), Bloomington: Indiana University Press, 239-246.

TANPINAR, Ahmet Hamdi, (1985), ***XIX. Asır Türk Edebiyatı Taribi***, İstanbul: Çağlayan Basımevi.

ÜLKEN, Hilmi Ziya, (1952), "Millî Destan ve Folklor", ***Türk Folklor Araştırmaları***, II, 33: 513-514.

WELLEK, R. ve A. WARREN, (1982), ***Yazın Kuramı***, (Çeviren: Y. Salman ve S. Karantay), İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

WOOLF, Virginia, (1986), "Kitap Nasıl Okunmalı?", (Çeviren: Kemal Atakay), ***Adam Sanat***, 4: 5-14.
- Bir yazarın birden fazla yayını kaynak gösterildiği takdirde yayınlar tarih sırasıyla, aynı yazarın aynı yıldaki yayınları ise (1985a), (1985b) şeklinde harf sırasıyla verilmelidir.
  - Tezlerin hangi üniversitede yapıldığı ve hangi akademik dereceye (yüksek lisans/doktora...) yönelik olduğu belirtilmelidir.
  - Yukarıda belirlenen yazım koşullarına uygun olmayan yazılar değerlendirmeye **kesinlikle alınmayacaktır.**

Submission Guidelines for Türkbilig

- *Türkbilig* is published twice a year.
- *Türkbilig* is a refereed publication. After original manuscripts are examined by Executive Board, they are peer-reviewed by three referees. They are published if two of three referees send affirmative report. The authors bear the full responsibility for their articles.
- Manuscripts must be originally sent to the board, and no other places for publication or evaluation. The publication language of the issue is Turkish. In condition suited to submission guidelines of *Türkbilig*, foreign authors' manuscripts, which can be in English, German, French or Russian, are published in proportion 30% of issue. The manuscripts must have title, abstract and also keywords both Turkish-English.
- Manuscripts must be sent as three printed copies along with the disk. If any special fonts (suitable for PC) are used in manuscripts, they must be in the disk.
- The authors' names, last names and academic positions should be written. In addition, the full postal address, fax, telephone numbers and e-mail addresses of the author(s) who will check proofs and receive correspondence and offprint should also be included.
- Summaries must be in Turkish and English, should not exceed 100 words and key words may not exceed 5 (5 words for Turkish; 5 words for English) words at the beginning of the manuscripts. Latin words must be in Times 9 point and italic.
- Manuscripts must be written in Mac Word 5,1 or Ms Word Windows 95 or further versions (Pc compatible) with Times 10 point with 1,5 line spaced. Tab and enter key **must not be used** for paragraphs.
- Texts must follow in-text footnote system. In parenthesis in the text, author's name, date of publication, and page number is given. If a source is cited many times, parentheses are given instead of "ibid, idem, op. cit. etc." For example, (Tanpınar 1985) veya (Tanpınar 1985: 316). Quoted passages under three lines must given by quotation mark. If quoted passage is over three lines, they must be given 1 cm margins from left and right side of line as block with 9 point and odd line spaced.
- Additional information must be given on the same page as footnotes enumerated 1, 2, 3. Citations in them must follow the above guidelines.
- References must include only the cited sources and be given in alphabetical order. Books names must be written **bold** and *italic*. Articles must be written (name of journal is **bold**, volume in Roman number, issue number, colon and page numbers) as below:

EL.ÇİN, Şükrü, (1998), "Yeşil Abdal'ın Bir Şiiri", *Folkloristik: Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı*, (Ed. M. Özarslan-Ö.Çobanoğlu), Ankara: Feryal Matbaacılık, 216-231.

STOELTJE, J. Beverly, (1983), "Festival in America", *Handbook of American Folklore*, (ed R. M. Dorson.), Bloomington: Indiana University Press, 239-246.

TANPINAR, Ahmet Hamdi, (1985), *XIX. Asır Türk Edebiyatı Taribi*, İstanbul: Çağlayan Basımevi.

ÜLKEN, Hilmi Ziya, (1952), "Milli Destan ve Folklor", *Türk Folklor Araştırmaları*, II, 33: 513-514.

WELLEK, R. ve A. WARREN, (1982), *Yazın Kuramı*, (Çeviren: Y. Salman ve S. Karantay), İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

WOOLF, Virginia, (1986), "Kitap Nasıl Okunmalı?", (Çeviren: Kemal Atakay), *Adam Sanat*, 4: 5-14.
- If more than one source of the same author is cited, they must be put in a chronological order from the oldest to the newest. Sources of the same years must be given letters "1985a, 1985b"
- The university and the academic degree (MA. or PH.) of academic thesis must be given.
- Manuscripts **not prepared** based on the directions above **will not be taken into consideration** for publication in *Türkbilig*.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Türkbilig'den Merhaba / iii

Yazılar / Articles

I. NOVGORODOV – V. LEMSKAYA – A. GAINUTDINOVA – L. ISHKILDINA
The Chulym Turkic Language is of the Kipchak Turkic Language Origin According to the Leipzig-Jakarta List

Çulum Türk Dili, Leipzig-Jakarta Listesi'ne Göre Kıpçak Dil Kökenlidir
1-18

Eyüp BACANLI - Gulmira B. MADİYEVA - Manshuk K. MAMBETOVA
Kazakçada Başlangıç-Dönüşümlü (İnhoatif-Hâl Bildiren) Fiiller ve Onlar Üzerinde Evre Belirleme: Kazakça Konuşurlarının Tutumları Üzerine Deneysel Bir İnceleme

*Inchoative-stative (initio-transformative) verbs in Kazakh and phase marking on them:
An experimental inquiry of attitudes of Kazakh speakers*
19-44

Mehmet Vefa NALBANT

Karahanlı Türkçesinde Farklı Bir Cümle Türü: “Kim(se)siz Ol’lu Cümleler”
A Different Sentence Type In Karakhanid Turkish: Sentences With “Ol-” But Without “-Kim”
45-57

Faruk GÖKÇE

Kutadgu Bilig’de Kör- “Görmek”: Çok Anlamlılık, Metafor ve Gramerleşme
Kör- “To See” in Kutadgu Bilig: Polysemy, Metaphor and Grammaticalization
59-76

E.V. SUNDUEVA – L. S. DAMPILOVA

The Semantics of The Word *Khairkhan* In A Turkic-Mongolian Ritual Event
Bir Türk-Moğol Töreninde Kullanılan “Qayırqan” Sözcüğünün Anlamsal Çözümlemesi
77-87

İbrahim Ahmet AYDEMİR

Güney Sibirya Türkçesinde Zarf-Fiilli Yapıların Gramerleşmesi Hakkında
On Grammaticalization of Converb Constructions in South Siberian Turkic
89-100

Sinan GÜZEL

**Bir Batılının Gözünden 18. Yüzyılda Çuvaşlar:
Johann Gottlieb Georgi ve Çuvaşlara İlişkin Kayıtları**
Chuvash at the 18th Century through the Eye of a Westerner: Johann Gottlieb Georgi and His Records of Chuvash People
101-120

Nesrin GÜNAY
Türk Dilinde Eş Anlamlılık ve “Gönül, Yürek, Kalp” Kelimeleri
Synonymy in Turkish Language and Words “Gönül”, “Yürek”, and “Kalp” in Turkish
121-146

G. Gonca GÖKALP ALPASLAN
Türk Edebiyatında Kadınların Özyaşamöykülerine Zamandizinsel ve Betimsel Bir Bakış
A Diachronic and Descriptive View to the Female Autographs in Turkish Literature
147-160

Nurtaç ERGÜN
Çağdaş Türk Tiyatrosunda Samuel Beckett Etkisi:
Güle Güle Godot Ve Godot’yu Beklemezken
Samuel Beckett’s Influence on Modern Turkish Theatre: Güle Güle Godot and Godot’yu Beklemezken
161-190

Zeki AKÇAM
XIX. Yüzyıl Kıbrıs Şer’iye Sicillerinde Lâkap ve Unvanlar
XIX. Century Nicknames and Titles at Cyprus Court Records
191-208